

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyně JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobce: M. E.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČO 00006963
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 2. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 6. 2. 2024, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalované uvedeným ve výroku tohoto rozsudku byly podle § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „ZOPSZ“) a podle §90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) zamítnuty námitky žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 9. 11. 2023, č. j. X, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobci zamítnuta

žádost o přiznání invalidního důchodu, neboť jeho pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla o 25 %, tedy nesplňuje podmínky pro přiznání invalidního důchodu podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

2. Žalobce napadl rozhodnutí žalované včasnou žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Onemocnění mozku žalobce omezuje ve všech činnostech, v zaměstnání i v soukromém životě (třes nohy, špatná chůze, psychická stránka, ...). Žalobce je velice znevýhodněn při hledání zaměstnání všemi faktory nemoci. Tumor mozku je neoperovatelný, užívání léků má vedlejší účinky. Žalobce má za to, že posudkový lékař nezhodnotil jeho celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity. Podle žalobce posudkový lékař rovněž nezohlednil, že medikace žalobce udržuje při životě a bez ní by se onemocnění rozšiřovalo. Žalobce na základě uvedených důvodů navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
3. Žalovaná se k žalobě nevyjádřila.
4. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle právního a skutkového stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí podle § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že jak v prvostupňovém, tak v námitkovém řízení bylo za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti určeno zdravotní postižení uvedené v kapitole II. (onkologie), oddílu A (zhoubné novotvary), položce 1 (novotvary), písm. b) [lehké postižení] přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které je stanoveno procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 15 % - 25 %. Míra poklesu pracovní schopnosti žalobce byla v obou řízeních učena ve výši 25 %. Posudkem Institutu posuzování zdravotního stavu, který byl vypracován dne 30. 1. 2024 na základě § 8 odst. 1 písm. a) a odst. 7 ZOPSZ a který byl podkladem žalovaného rozhodnutí, tak byly potvrzeny závěry posudkové lékařky OSSZ Chrudim ze dne 6. 11. 2023 zpracované na základě § 8 odst. 1 písm. a) a odst. 4 ZOPSZ ve znění účinném do 31. 12. 2023. Podle obou posudků tak zdravotní stav žalobce neodpovídal žádnému stupni invalidity.
6. Soud provedl při jednání dne 18. 12. 2024 důkaz posudkem zdravotního stavu žalobce, který byl vypracován v souladu s § 4 odst. 2 ZOPSZ dne 31. 10. 2024 posudkovou komisí MPSV ČR, pracoviště v Hradci Králové (dále jen „PK MPSV“), v níž jako odborný lékař zasedal doc. MUDr. L. S., Ph.D., s odborností klinické onkologie, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce PK MPSV považuje pilocytární astrocytom bazálních ganglií vpravo. Toto zdravotní postižení PK MPSV zařadila do kapitoly II. (onkologie), oddílu A (zhoubné novotvary), položky 1 (novotvary), písm. c) [středně těžké postižení] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Pro toto zdravotní postižení uvedená vyhláška stanovuje procentní rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti 35 % - 45 %, přičemž PK MPSV zvolila střed procentního rozmezí, tj. 40 %, a to s ohledem na to, že jde stav bez remise, během biologické léčby, prozatím bez závažných nežádoucích účinků.

7. PK MPSV uvedla, že žalobce má zhoubný nádor v bazálních gangliích mozku, který není operovatelný ani řešitelný cíleným ozařováním gama nožem. U tohoto tumoru nelze dosáhnout remise, lze ho pouze udržovat ve stávajícím stavu, přičemž v čase nelze vyloučit změnu k horšímu. Nedá se předvídat, jak dlouho bude žalobce snášet biologickou léčbu. Žalobce je aktuálně omezen zejména neurologickým problémem – třesem levé dolní končetiny, který se nedaří potlačit žádnou medikací, což ho omezuje v běžném životě, ve sportu i na trhu práce. Je omezen také potřebou pravidelně ráno a večer brát léky, které si musí osobně vyzvedávat v onkologickém centru v Brně. Dochází na kontroly i k dalším specialistům z důvodů monitorace nežádoucích účinků, což vede k častějším absencím v práci. I tato skutečnost tak může snížit schopnost žalobce uplatnit se na trhu práce. Zároveň lze předpokládat, že tento stav a omezení bude nadále trvat. Na druhé straně biologická léčba zatím nemá závažné vedlejší účinky. PK MPSV uzavřela, že zdravotní stav žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí odpovídal prvnímu stupni invalidity. Datum vzniku invalidity PK MPSV určila podle data onkologického nálezu z Kliniky dětské onkologie FN Brno ze dne 16. 11. 2023.
8. Podle § 3 správního řádu: *Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
9. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění: *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
10. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění: *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*
11. Jak plyne z konstantní judikatury, např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Ads 23/2018-37 (rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz): *„[p]osuzování míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení. Správní soud si proto nemůže učinit úsudek o této otázce sám.“*
12. Podle § 4 odst. 2 ZOPSZ jsou v přezkumném soudním řízení k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob povolány posudkové komise. V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).
13. Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o nějž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20).

14. Posudek PK MPSV soud hodnotí jako úplný, přesvědčivý, řádně odůvodněný, splňuje veškeré náležitosti dané zákonem, a proto z něj při rozhodování vycházel. Posudek PK MPSV vychází z dostatečného množství lékařských nálezů, posudková komise byla řádně obsazena, neboť v ní zasedal lékař s odborností klinické onkologie, což odpovídá rozhodujícímu zdravotnímu postižení žalobce. Soud tak považuje za prokázané, že žalovaná ve správním řízení nezjistila přesně a úplně skutečný stav věci, když při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti žalobce podhodnotila jeho zdravotní stav. U žalobce se k datu vydání žalovaného rozhodnutí jednalo o invaliditu prvního stupně, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 40 %. Žalovaná nenaplnila § 3 správního řádu a dopustila se tak vady řízení.
15. Vzhledem k tomu, že správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává a nenahrazuje tak činnost lékařů, nemá s ohledem na výše uvedené důvod jakkoli zpochybňovat závěry PK MPSV. Krajský soud proto žalované rozhodnutí podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaná ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem soudu vysloveným ohledně stupně invalidity žalobce, včetně příslušného zákonného zařazení zdravotního postižení žalobce a procentuálního ohodnocení míry poklesu jeho pracovní schopnosti ve smyslu přílohy vyhlášky o posuzování invalidity, jak je uvedeno shora. V dané věci proto bude žalovaná v dalším řízení vycházet z posudku PK MPSV, pracoviště v Hradci Králové, ze dne 31. 10. 2024.
16. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle zásady úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaná nebyla ve věci úspěšná a žalobci žádné náklady řízení podle obsahu spisu nevznikly, rozhodl soud tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 18. prosince 2024

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně